

Tulevaisuuden urapolut -valmennus

Tulevaisuus orientaatio uraohjauksessa -työpaja 22.5.2013

Työkaluja eli vipuja:

Ammattibarometrit

Ammattibarometri kertoo keskeisten työelämän ammattien lyhyen aikajänteen kehitysnäkymistä ja työvoiman saatavuusnäkymistä paikallisesti. Näin voidaan parantaa avoimien työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaamista, kun tiedetään missä ammateissa tulevaisuudessa on kysyntää ja missä ei. Tiedosta on hyötyä mm. ammatillisen koulutuksen suunnittelussa. Ammattibarometrit laaditaan 2-3 kertaa vuodessa ELY-keskusten ja TE-toimistojen toimesta.

Ammattibarometrejä voi etsiä ELY:jen sivuilta tai Googlettamalla.

Esim. Uudenmaan ammattibarometrit <http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/uudenmaanely/Alueentilajanakymat/Uudenmaan%20Ammattibarometri/Forms/AllItems.aspx>

TEM:n tiedotteen mukaan kevään barometri tehdään toukokuussa 2013

http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/1708/Tiedote_Ammattibarometri_Helmikuu_2013.pdf

ForeAmmatti –verkkopalvelu

ForeAmmatti on alueelliseen työmarkkinatietoon perustuva sähköinen palvelu, joka tarjoaa ammattikohtaista tietoa alueen työmarkkinatilanteesta, ammateissa vaadittavasta osaamisesta sekä alueen osaamistarpeiden kehittymisestä. Tiedot perustuvat mm. Tilastokeskuksen tilastoihin, työpaikkailmoitusten analyysiin ja Foredata Oy:n asiantuntijoiden tekemiin ennusteisiin. Lisäksi palvelun taustalla on koko ajan jatkuva kehitystyö työ- ja elinkeinohallinnon viranomaisten kanssa.

<http://www.foreammatti.fi/>

Get a Life –työelämäsimulaatio

Get a Life –työelämäsimulaatiossa voi luoda useita mahdollisia ura- ja elämänpolkuja ja kurkistaa muuttuvaan tulevaisuuteen. Simulaatio ei ole ennustustyökalu tai ammatinvalinnan työkalu, vaan tarjoaa mahdollisuuden miettiä omia valintoja ja mahdollisuuksia.

<http://getalife.fi/>

Lisätietoa Get a Life –hankkeesta: <http://getalifehanke.wordpress.com>

Koukku – Koulutusvalinnat kuntoon

Koulutusvalinnat kuntoon –hanke tutkii nuorten koulutusvalintoja ja kehittää sitä tukevia työkaluja. Koukku – Koulutusvalinnat kuntoon –hankkeen tuottama video koulutusvalintoihin liittyvistä ongelmista. Video on puheenvuoro siitä, miksi valitseminen on nykyään nuorille niin vaikea - mitä kaikkea siihen liittyy ja miten heitä tuetaan.

Video: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=VqEK5ti0vks

Lisätiedot: www.koukkuun.fi

Oivallus

EK:n osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointihanke, joka ennakoi sitä miltä työelämä näyttää 2020-luvulla. Ennakointityötä tehtiin eri alojen asiantuntijoista koostuvissa keskusteluryhmissä. Hankkeesta on tehty loppuraportti 2011 ja video. Hankkeen video esittelee sitä, millaista työ on tulevaisuuden Suomessa ja millaista osaamista tulevaisuudessa tarvitaan.

<http://ek.multiedition.fi/oivallus/fi/>

Tulevaisuuden muistelu

Tulevaisuuden muistelu on ratkaisukeskeinen kehittämistyökalu, jossa keskitytään tulevaisuuteen, voimavaroihin ja valintoihin. Tulevaisuuden muistelussa kuvitellaan millainen oma elämä on jossakin kohtaa tulevaisuudessa. Muistelu voidaan tehdä kirjallisesti. Muistelun avulla voidaan tunnistaa tavoitteita, niiden esteitä sekä keinoja ja voimavaroja esteiden ylittämiseksi.

Ks. esim. Valtti-hankkeen Valtia työelämään -sivuston esimerkki

<http://www.valmistu.net/uramatka/Tulevaisuuden%20muistelu.pdf>

Lisätietoa Valtti-hankkeesta: <http://www.valmistu.net/>

Kortti mummolle

Voidaan pitää tulevaisuuden muistelun sovelluksena. Voidaan esimerkiksi kirjoittaa mummolle kirje, jossa kerrotaan mitä opiskelee, mitä osaa ja millaisiin töihin haluaa opintojen jälkeen.

Ks. esim. Valtti-hankkeen Valtia työelämään -sivuston esimerkki

<http://www.valmistu.net/uramatka/Tulevaisuuden%20muistelu.pdf>

Lisätietoa Valtti-hankkeesta: <http://www.valmistu.net/>

Syntymäpäiväkirjoitus

Voidaan pitää tulevaisuuden muistelun sovelluksena. Syntymäpäiväkirjoitusta voi käyttää esim. urataivoitteiden hahmottamisessa. Kirjoittaja kirjoittaa miltä elämä (työura, luottamustehtävät, vapaa-aika, perhe) näyttää 50- tai 60-vuotiana.

Ks. esim. Valtti-hankkeen Valtia työelämään -sivuston esimerkki

<http://www.valmistu.net/uramatka/Tulevaisuuden%20muistelu.pdf>

Lisätietoa Valtti-hankkeesta: <http://www.valmistu.net/>

Tulevaisuustaulukko

Tulevaisuustaulukko (ACTVOD-menettelmä) on työkalu, jolla voidaan luoda vaihtoehtoisia tulevaisuudenkuvia verkostoituvien toimintamallien jäsentämiseen ja kehittämiseen. Tulevaisuustaulukon muuttujat (ACTVOD) tulevat sanoista actors, customers, transformation process, values, obstacles ja drivers – eli kuka (toimijat), kenelle (asiakkaat), mitä (toimiinot ja prosessit), arvot, esteet ja ajurit (vievät eteenpäin). Tulevaisuustaulukko on tarkastelumatriisi, jonka vasempaan laitaan (pystysarakkeeseen) merkitään mahdollisimman kattavasti ja monipuolisesti kaikki tutkittavaan asiaan tai ilmiöön vaikuttavat muuttujat. Taulukon vaakarivit puolestaan sisältävät näiden muuttujien erilaisia tiloja. Tulevaisuustaulukon perustalta voidaan rakentaa erilaisia tulevaisuuskuvia ja niistä edelleen kehityspolkuja (skenaarioaihioita).

Esimerkki tulevaisuustaulukosta JAMK:n Työkaluja verkostotoimijalla

<http://oppimateriaalit.jamk.fi/verkostoitujanapu/verkostotoimijan-tyokaluja/>

<http://oppimateriaalit.jamk.fi/verkostoitujanapu/files/2012/08/Tulevaisuustaulukko.pdf>

Tulevaisuuspyörä

Aivoriihityyppinen työskentelytapa, jonka tuloksena muodostuu eräänlainen mind map. Tulevaisuuspyörä mahdollistaa erilaisten ilmiöiden ja niiden osa-alueiden tunnistamisen, järjestelyn ja mahdollisten vaikutusten hahmottamisen. Menetelmässä voidaan käyttää fläppitaulua, jonka keskelle kirjoitetaan käsiteltävä teema. Pääteeman ympärille kirjoitetaan kaikki osa-tekijät, joihin teema halutaan jakaa. Pääteeman ja osatekijöiden ympärille kerätään kehämäisesti niiden vaikutuksia: sisimmälle kehälle sijoitetaan ensisijaiset ja toiselle kehälle toissijaiset vaikutukset. Toisiinsa linkittyvät vaikutukset yhdistetään nuolilla.

Malli: <http://www.tulevaisuus.fi/topi/tekstit/skenaariotyoskentely/Tulevaisuuspyora.pdf>

Lisätietoja tulevaisuuspyörästä ja muista tulevaisuudentutkimuksen menetelmistä:

TOPI Tulevaisuudentutkimuksen oppimateriaali <http://www.tulevaisuus.fi/topi/>